

Kuva Vadzidzi VeBhaibheri Kunokosha

Nhungamiro Yekukura muShoko raMwari

Zvidzidzo 17-19

*Asi kurai munyasha neparuzivo rwaIshe
wedu neMuponesi Jesu Kristu. Kubwinya
ngakuve kwaari zvino nokusingaperi. Amenii.*

2 Petro 3:18

Yakadhindwa na:
Cornerstone Bible Ministries
Mutare, Zimbabwe
+263 781 158 599

Chidzidzo 17: Musha neMhuri

Semutendi , basa rangu nderei kune vemhuri yangu?

Musha ndiro sangano rekutanga rakaitwa naMwari uye ndiyo nheyo kune mamwe masangano ese akaitwa naMwari. Musha ndiyo nzvimbo yekutanga inoratidzwa kuita kwekutenda kwedu. Kana mutendi asingarakidzi kutenda kwake nemhuri yake, anenge asiri mutendi wezvokwadi. Pfungwa yechidzidzo chino kukupa kunzwisisa kweBhaibheri nekukosha kwebasa neyanano kwemusha wevatendi.

I. Hukama HweWanano

Pakati pemusha tinoona mubatanidzwa wemurume nemudzimai. Wanano kuita nekugadzira kwaMwari kunofanirwa kuitwa maringe nenzira yake kuti pave nemufaro (Genesisi 2:21-24).

- A.** Wanano inoitika pamusoro pemunhurume nemunhukadzi (vaRoma 1:26-27). Izvi zvinoramba kuroorana kwevanhu rume voga kana vanhu kadzi.
- B.** Wanano inofanirwa kuitika pakati pemurume *mumwechete* nemudzimai *mumwechete* (Maraki 2:15). Izvi zvinorambidza barika.
- C.** Zvepabonde zvose zvinofanirwa kuitwa mukati mewanano kwete kunze kwewanano (vaHeburu 13:4). Izvi zvinorambidza kusazvibata kwezvepabonde kune vasina kuwanana (1 vaKorinde 6:15-18, Zvirevo 6:32).
- D.** Wanano yakagadzirwa naMwari kuti vaviri vagare vese zvachose (Mateo 19:6-9). Mwari vakavenga kuparadzana kwevakawanana (Maracki 2:16).
- E.** Mwari vanotiyambira pamusoro pekuroorana vanhu vane kutenda kwakasiyana (2 vaKorinde 6:14, 1 vaKorinde 7:39). Mutendi anofanirwa kungoororana nemumwe mutendi.

II. Chikamu nebasa remurume muwanano.

Murume anofanirwa kuva “musoro” wemusha (vaEfeso 5:23) uye hukama hwake nemudzimai unofananidzwa nehukama hwaKristu nekereke kuna vaEfeso 5.

- A.** Anofanirwa kuda mudzimai wake sezvo Kristu wakada kereke (vaEfeso 5:25, 28-29).
- B.** Anofanirwa kumutsaura nekumuchenesa nemashoko ake (vaEfeso 5:26-27).
- C.** Anofanirwa kuchenjerera uye kusachengeta chigumbu kumudzimai wake (vaKorose 3:19).
- D.** Anofanirwa kugara naye zvine zivo nekumunzwisisa (1 Petro 3:7).
- E.** Anofanirwa kuremekedza mudzimai wake (1 Petro 3:7).
- F.** Anofanirwa kuva mutungamiri pamweya kumudzimai nevana vake achinamata navo nekuvadzidzisa Shoko raMwari (1 Petro 3:7, 1 vaKorinde 14:35).

III. Chikamu nebasa remukadzi muwanano.

- A.** Mukadzi anofanha kuzviisa pasi pemurume wake (1 Petro 3:1, 5, vaEfeso 5:24). Izvi hazvirevi kuti mukadzi aripasi pakukosha, asi zvinongoreva izvo kuti anozviisa pasi pehungamiri hwemurume wake nemoyo unoda. Kristu wakaka akaenzana naMwari, asi waizviisa pasi pemasimba ekuda kwaBaba kuti ave makomborero kune vanhu vepanyika (1 vaKorinde 11:3, 11).
- B.** Anofanirwa kuremekedza murume wake (vaEfeso 5:33).

- C. Anofanirwa kuva nemweya wakazvirereka nekuva nehunyoro (1 Petro 3:4). Uyu mweya wakadai unogadzirisa matambudziko akawanda pane kuti azame kugadzirisa murume wake nekutaura kwakanyanya (murume anokuona se “kunyunyuta”).
- D. Anofanirwa kuva akachena (1 Petro 3:2, Tito 2:5).
- E. Anofanirwa kuva mutariri wepamba (Tito 2:5).
- F. Anofanirwa kuteerera murume wake (Tito 2:5).
- G. Anofanirwa kuva nerudo kumurume wake pamwechete nevana (Tito 2:4).

IV. Basa nechikamu chevabereki

- A. Vanofanirwa kudzidzisa vana nzira yavanofanirwa kunge vachifamba nayo (Zvirevo 22:6).
- B. Vanofanirwa kudzora vana vavo (1 Samueri 3:13).
- C. Vanofanirwa kudzora, kuranga nekuraira vanavavo nenzira ine shamhu payakakodzera (Zvirevo 19:18, 23:13-14, 29:15, 17).
- D. Vanofanirwa kuvadzidzisa Shoko raMwari (Dutoronomio 6:6-7, Mapisarema 78:4-7, vaEfeso 6:4).
- E. Havafanirwi kukonzera kutsamwa kana hashu muvana (vaEfeso 6:4, vaKorose 3:21).
- F. Vanofanirwa kuriritira vana (1 Timotio 5:8, 2 vaKorinde 12:14).

V. Chikamu nebasa revana

- A. Vanofanirwa kuteerera vabereki (Zvirevo 1:8, 2:1, 4:1).

- B.** Vanofanira kudaira nekuzviisa pasi pedzidziso yevabereki (vaEfeso 6:1).
- C.** Vanofanirwa kuvakudza (vaEfeso 6:2).
- D.** Havafanirwe kuva nekuzvitutumadza kana kumukira vabereki (Duturonomio 21:18-21).
- E.** Vanofanirwa kubatsira vabereki vavo kana vachinge vakwegura (1 Timotio 5:4, Johani 19:26-27, Zvirevo 23:22).

Mibvunzo yechidzidzo 17

1. Ndeipi nzira yatinoona nayo musha uri nheyo kune kereke ne hurumende?
2. Mwari vanemaonero akaitasei pamusoro pekuparadzana kwemurume nemukadzi? Ipa Magwaro anosimbisa.
3. Murume anofananidzwa nei kuna vaEfeso 5? Ndedzipi dzimwe nzira dzaanokwanisa kuzadzisa chikamu nebasa rake ?
4. Zvinorevei kuti mudzimai azviise pasi pemasimba emurume wake? Izvi zvinoreva here kuti mukadzi haana kukosha achienzaniswa nemurume kana panjere ?

Ndima dzekuchengeta mumoyo 17

Shanda nesimba vhiki rino uchizvipa nguva yako kuedza kuchengeta nokuziva zvikamu zvinotevera nomusoro. Zvinogona kubatsira kumanyora pachikadhi wofamba naro uchizotarira nguva nenguva. Funga pamusoro pendima idzi paunenge uchiedza kumaisa mumusoro.

Kuvarume:

Imi varume idai vakadzzi venyu, Kristu sezvaakadawo kereke, akazvipa nokuda kwayo; vaEfeso 5:25

Kumadzimai:

Imi vakadzzi, muzviise pasi pevarume venyu chaivo sezvamunoita kunaShe. vaEfeso 5:22

Kuvabereki:

Rovedzera mwana nzira yaanofanirwa kufamba nayo: ipapo kunyangwe akwegura haangatsauki pairi Zvirevo 22:6

Kuvana:

Imi vana, teererai vabereki venyu munaShe; nekuti ndizvo zvakarurama. Kudza baba vako namai -ndiwo murairo wekutanga unechipikirwa- kuti uitirwe zvakanaka, ugare nguva refu panyika.
vaEfeso 6:1-3

Chidzidzo 18:

Mari neHupfumi

Hunhu hwangu pakubata mari uye pakupa kunaMwari hunofanirwa kuva wakamira sei?

Kubva kunekereke yekutanga, mumwe wemiedzo mikuru inosangana nevatendi inezvemukita nehunhu hwedu kumari. Kunyangwe dzimwe nguva usinga kwanise kuona zvivi zvemakaro, ruchiva nekuda kuzviwanira, zvivi izvi zvinedambudziko guru pahutano hwedu hwemweya. Hunhu hwakanaka kunaMwari hunoonekwawo pane zve mari dzedu zvakare. Chinangwa chechidzidzo chino kukubatsira kunzwisisa hunhu hwakanaka kune zvemari semutendi uye kupawo kuna Mwari nenzira inodzidziswa neShoko rake.

I. Nyaya hombe haisi mari

Mari chinhu chisingararami. Zvakafanana nekutadza kushandisa pfuti kana banga, zvimwechetewo dambudziko remari harisi panemudziyo mari asi mashandisirwe akaipa achaitwa mari.

A. *Rudo* rwemari ndiwo mudzi wezvose zvakaipa, kwete mari pachayo (1 Timotio 6:10). Mari inokwanisa kuva mudziyo wakanakisa zvikuru kana kuvawo zvakare nzira yekuzviparadza. Musiyano uri pahunhu hwedu maringe nemari.

B. Kukura pamweya hakuyerwi nekuwanda kana kushomeka kwemari. Mwari vakakomborera nekushandisa vakapfuma nevasina. Vakapfuma (saJobho, Josefa weArimatia, na Barnabas) nevarombo zvakarewo (saMaria naJosefa, uye Jesu Kristu). Hausi hupfumi hwako hwemari unoita kuti ukoshe kunaMwari.

II. Usaita kuti mari chive chinhu chaunoisa pekutanga muhupenyu hwako.

Usaita kuti mari iwuye pakati pehukama hwako naMwari. Izvi zvinoreva kuwanda kana kushomeka kwayo mari.

- A. Kuvimba kwako kunofanirwa kuva panaMwari, kwete mumari nehupfumi (Mako 10:23-27, Zvirevo 11:4, 28).
- B. Ita kuti kuda nehana yako ive yakawandira pane zvinhu zvedenga (Mateo 6:19-21, vaKorose 3:1-4).
- C. Usatonge kukura kwemunhu pamweya nehupfumi hwainawo panyama (Ruka 12:15).
- D. Chinangwa chako chihombe muhupenyu hachifanirwi kuva chekuti uve mupfumi mukuru (Zvirevo 23:4, 1 Timotio 6:9).
- E. Rangarira kuti zviripo zvinhu zvizhinji mari isingakwanise kutenga (Zvirevo 15:16, 16:8, 16, 17:1, 28:6).

III. Dzivirira kubva kuruchiva uve nekugutsikana

Jesu Kristu anopa vatendi kugutsikana zvisinei nehupfumi hwavainawo muhupenyu (vaHeburu 13:5, vaFiripi 4:11, 1 Timotio 6:6).

- A. Usakanganwa Mwari kana vachinge vakukomborera nehupfumi (Duturonomio 6:10-12, Zvirevo 30:7-9).
- B. KanaMwari vaizatora hupfumi hwese kubva kwauri izvi hazvifanirwi kushandura hunhu hwako kwavari.(Jobho 1:20-22).
- C. Iva wakamira pahunhu hwakanaka panhau dzemari.
 - 1. Haufanirwi kubatikana pamusoro pemari (Mateo 6:24-25), asiwo munguva imwechete unofanirwa kushanda kuti ukwanise kuchengeta mhuri yako (1 Timotio 5:8).

2. Usava neruchiva pamusoro pehupfumi (1 Timotio 6:9), asi munguva imwechete unofanirwa kutsvaga mubhadharo unoenderana nebasa raunenge waita (1 Timotio 5:18).
3. Haufanirwe kushandisa mari zvisina maturo (Mateo 6:19-20), asi unofanirwa kugadzirira mhuri yako kuitira kumberi (2 vaKorinde 12:14).

IV. Unofanirwa kuzvipira kupa hupfumi hwako kubasa raMwari

Tikachengeta mupfungwa kuti mari mudziyo, saka nekudaro unofanirwa kuva mudziyo wakagadzirira kushanda pabasa raMwari. Izvi zvinova nyore kuzviita kana isu pachedu takazvipira kunaMwari (vaRoma 12:1, 2 vaKorinde 8:5).

- A. Kupa mari kana hupfumi kunaMwari zvinoratidza rudo rwedu kwaari uye nekutenda chipo chechipiriso chatakaitirwa naKristu (2 vaKorinde 8:8-9, 24).
- B. Kupa kunaMwari kunobereka nyasha mumoyo dzedu uyo nekuratidza kubatirira kwedu paari (2 vaKorinde 8:7, 9:8).
- C. Kupa mari kune basa raMwari zvinokupa mukana wekuzviunganidzira makomborero anogara nekusingaperi (vaFirpi 4:17, Mateo 6:19-21).

V. Kupa kunofanirwa kutevera dzidziso dzeTestamente Itsva.

- A. Unofanirwa kupa nehunhu nezvikonzero zvakanaka (2 vaKorinde 9:7, Mabasa 20:35).
- B. Kupa kwako kunofanirwa kuva kwakaenderera, kuri muzvikamu uye zvichiitirwa mukereke yako yenharaunda (1 vaKorinde 16:1-2).

1. Kupa chikamu chegumi pane zvatinowana kukereke yedu yenharaunda inzira yakanaka yekuzvidzidzisa tsika yekupa. Genesisi 14:20).

VI. Kupa kunobatsira kugadzirisa nekufambisa zvinhu zvinodiwa mukereke yenharaunda maringe neShoko raMwari.

- A. Zvinobatsira kune vanoshanda vachibata basa kune Evangeri (1 vaKorinde 9:11-14, 1 Timotio 5:17-18).
- B. Zvinobatsira vanoenda kunoparidzira nzvimbo dzirikure vachitumwa nekereke (vaFiripi 4:15-19).
- C. Zvinobatsira kupawo pane vanoshaiwa, nherera neshirikadzi nevakwegura mukereke (Mabasa 6:1, 1 Timotio 5:9-10, 16).

Mibvunzo yechidzidzo 18

1. Ndedzipi nzira mari ingava inokanganisa pamweya?
2. Chii Ishe Jesu Kristu chavanopa vatendi zvisinei kuwanda kana kushomeka kwehupfumi?
3. Zvii zvaunobatsirwa nazvo pamweya kana uchipa kubasa raMwari ?
4. Kupa kweTestamente Itsva kunofanirwa kutenderera payi?
5. Ndezvipi zvimwe zvinhu zvinonzi neShoko raMwari zvinoshandiswa kubatsira mukereke yenharaunda patinopa pfuma dzedu?

Ndima dzekuchengeta mumoyo

Chidzidzo 18

Shanda nesimba vhiki rino uchizvipa nguva yako kuedza kuchengeta nokuziva zvikamu zvinotevera nomusoro. Zvinogona kubatsira kumanyora pachikadhi wofamba naro uchizotarira nguva nenguva. Funga pamusoro pendima idzi paunenge uchiedza kumaisa mumusoro.

Handirevi izvozvi nekuti ndinoshaiwa: nekuti ini ndakadzidza kutenda nezvose zvandinazvo. vaFiripi :11

Regai kuzviunganidzira fuma panyika, panezvifunho nengura zvinopedza, nepanembavha dzinopaza dzichiba :Asi muzviunganidzire fuma kudenga, pasinezvifunho nengura zvinopedza, pasinembavha dzinopaza dzichiba Mateo 6:19-20

Mumwe nemumwe ngaaitse sezvaakafunga pamoyo wake, arege kuita nokuchema, kana nokuroverwa; nokuti Mwari unoda munhu anopa nemufaro. 2 vaKorinde 9:7

Chidzidzo 19:

Mushando Nekushandidzana

Ndinofanirwa kuva nehunhu hwakaita sei pamusoro pekushandira raramo?

Mwari vakapa Adhamu basa rekuita chivi chisati chapinda munyika (Genesisi 2:15). Kubva pakusikwa, basa raiva chikamu chakakosha zvikuru kwekurarama kwemunhu panyika. Tinofanirwa kutsvaga kukudza Mwari mumabasa atinoita pakati pevhiki rose nenzira imwechetewo yatinomupa mbiri patinoshumira paruzhinji. Bhaibheri rine zvizhinji, zvinosanganisira vaanoshandira uyewo vanomushandira. Chidzidzo chino chakagadzirwa kukubatsira kunzwisisa hunhu hunotarisirwa neBhaibheri kune vaanoshandira (kana vano kushandira).

I. ChiKristu chinhu che“Nguva Yese”

Mutendi wese anodanwa kuti ave mutendi nekurarama nehunhu hwakadaro nguva dzese (vaEfeso 4:1). Basa raMwari harisikunevashoma vakatsanagurwa, asi kune mwana wese waMwari (vaEfeso 4:12). Mubato wedu wemaoko (nzira yatinoita nayo mari - Mabasa 18:3) haufanirwe kutitadzisa kuvatichishumira kune vamwe, asi unofanirwa kusimbisa kushumira kwedu.

A. Chinangwa chemubato wemaoko “kusimbisa” basa nechikamu chako kumba (1 Timotio 5:8), kukereke yako yenharaunda (vaGaratiya 6:10), uyewo kushumira kunyika (2 vaKorinde 5:18).

B. Kuva netsika yemushando yakanaka chinhu chakakosha muhupenyu hwemutendi uye chinova chapupu chakanaka (1 vaTesaronica 4:11-12, 2 vaTesaronica 3:10-12).

1. Kuburikidza nekushanda nesimba, tinofanirwa kutsvaga kuti tiwane zvose “zvinotikwanira” - zvinotikwanira kuchengeta mhuri dzedu uye nekuti tive makomborero kune vamwe.

2. Basa redu rinofanirwa kuva rakarurama uye risina chipomerwa, risinawo kunyengera (vaEfeso 4:28, Zvirevo 11:1, 3, 21:6). Chenjerera kuita kunoda kukupa mari zhinji pasina simba rawaisa (Zvirevo 28:20, 22, 14:23).

C. Dzimwe nguva basa redu rinotisanaganisa nevanhu vasina kuponeswa. Uyu mukana wakanaka wekuti tive chapupu chaKristu (Mateo 5:14-16, vaFiripi 2:15-16, 2 vaKorinde 3:2, 1 Peter 3:15).

II. Tsvaga kuva mushandi Akanaka nehwaro hweShoko raMwari

Kana uchishandira mumwe munhu, unofanirwa kutsvaga kuratidza hunhu hunokururudzirwa neBhaibheri kune vatungamiriri vako uye nevaunoshandidzana navo.

A. Nzwisisa kuti mushure mazvose unodaira kuna Jesu Kristu. Naizvozvo unofanirwa kutsvaga kushandira Kristu kuita sekunge ndiye mutungamiri wako pabasa rako (vaEfeso 6:5-8, vaKorose 3:22-24).

B. Ratidza rukudzo kune hutungamiri hwako nekuzviisa pasi pemasimba avo uye kuita zvavanenge vareva (Tito 2:9).

C. Ita basa rako nemazvo zvisina hunyengeri (Tito 2:10, 2 vaKorinde 8:21).

D. Ita basa rawakabhadharirwa kuita nemazvo usakanganiswe kana kumiswa nevammwe vashandi (1 vaTesaronica 4:11).

E. Shanda nesimba uchitsvaga kubudirira kwemunhu wauri kushandira (vaRoma 12:11, 1 vaKorinde 10:24). Funga pamusoro pehunhu hwaJosefa semuenzaniso.

III. Tsvaga kuva mutungamiri akanaka nehwaro hwehoko raMwari.

Kana uchitungamira kana une vanokushandira, zvimwechetewo uchiri pasi pekupa mhinduro kuna Jesu Kristu. Semutariri, unawo mukana wakanaka kuratidza vanhu zvakanaka pamusoro paIshe Jesu Kristu.

- A.** Bata vashandi vako zvakanaka uye zvakaenderana, uchivabhadhara zvinokwanira (vaKorose 4:1).
- B.** Usatyise vanokushandira kana kutaura zvineruvengo kune vanokushandira (vaEfeso 6:9).
- C.** Iva nehunhu hwemushandi kunyangwe uri pahutungamiri (1 vaKorinde 9:19, 10:33).

IV. Kushanda nekusangana nekutambudzwa kana kuedzwa paBasa.

- A.** Semutendi hazvifanirwi kukushamisa ukasangana nekutambudzwa nekuyedzwa (2 Tim 3:12).
- B.** Rangarira kuti nguva zhinji kuyedzwa nekurwadziswa kunokonzerwa nekusaziva kana hunyengeri (1 Petro 3:16-17). Uchitsvaga mikana yekupupura yedza kuva nemoyo munyoro kwete kuzvitutumadza kana kumanikidza (Mateo 10:16).
- C.** Zvichengetedze kubva kumiyedzo yepabasa. Zvirinyore kudhonzerwa munyaya kana maitiro asina kururama. Rarama murugare nevashandidzani vako. Chengetedza moyo nechapupu chako (vaRoma 13:14, Zvirevo 14:9).

V. Nekunyengerera, tsvaga kutungamirwa naMwari kana wasangana nenguva yekuda kuchinja mushando wako

Chenjerera nekurangarira kuti paunoshandira, waunoshandira, uye nebasa raunenge uchizoita zvose izvi zvinosimba muhupenyu hwemhuri dzedu kunyangwe nekereke yako. Iva nechokwadi kuti Ishe vatungamire sarudzo yakakosha zvakadai izvi.

- A.** Iva nechokwadi chekuti wakabatirira panaMwari pakukutungamira uye nehuchenjeri pasarudzo (Jakobho 1:5).
- B.** Zvibvunze kuti basa idzva kana kuchinjika kwekugara kunozokanganisa sei kushandira kwako Ishe Jesu Kristu nehukama hwako nekereke. Zvinogona kuva zvinhu zvakakura izvi. Tsvaga huchenjeri usati waita sarudzo dzeshanduko huru muhupenyu hwako.

Mibvunzo yechichidzidzo 19

1. Maringe neShoko raMwari, chii chinonzi kudanwa kwako? Simbisa neMagwaro.
2. Basa kana mushando wako unosimbisa sei zvikamu zvaunofanirwa kuzadzisa muhupenyu ?
3. Mutendi wese zvisinei kuti mutungamiri kana mjuushandi pabasa magumo azvo anodavira kunani? Izvi zvinofanirwa kushandura tsika yedu yebasa sei?
4. Ndezvipi zvinotaurwa neShoko raMwari zvinoratidza mushandi akanaka?
5. Ndezvipi zvinotaurwa neShoko raMwari zvinoratidza smutungamiri akanaka pabasa ?
6. Ndedzipi dzimwe dzenzira vatendi vanokanganisa zvinokonzera kushorwa kwaKristu pamabasa?

Ndima dzekuchengeta mumoyo dzechidzidzo 19

Shanda nesimba vhiki rino uchizvipa nguva yako kuedza kuchengeta
nokuziva zvikamu zvinotevera nomusoro. Zvinogona kubatsira
kumanyora pachikadhi wofamba naro uchizotarira nguva nenguva.
Funga pamusoro pendima idzi paunenge uchiedza kumaisa mumusoro

*Hakunamunhu anorwa papfumo anozvipinganidza namabasa
ehupenyu huno; kuti agone kufadza uyo wakamukokera kuhondo. 2*

Timotio 2:4

*Chibairo chechivi chemapenzi chinodadira: Asi pakati
pevakarurama panokufarirana Zvirevo 14:9*

*Zvose zvamunoita, muzviite nemoyo wese, sokunaShe, musingaitiri
vanhu; vaKorose 3:23*